

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 25 07 2023

Zaaknummer : 1197330
Team : Infra en Projecten Heemstede
Portefeuillehouder : A.M.C.E. Stam
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Opzeggen lease Schotse hooglanders.

Samenvatting

Uit onderzoeken blijkt dat de Schotse hooglanders niet bij dragen aan de gewenste doelen. Het college van B en W stemt ermee in om de lease van de hooglanders niet te verlengen.

Juridisch en beleidskader

Beheerplan Groenendaal 2015-2033

Besluit B&W

Besluit B&W

1. Het leasecontract van de Schotse hooglanders die grazen in het wandelbos Groenendaal niet te verlengen.
2. Het besluit ter kennisname te brengen van de commissie Ruimte (C-stuk)

Aanleiding

Sinds 1992 lopen er grote grazers rond in wandelbos Groenendaal. Dit is besloten in lijn met het ecologische beheer van het bos. In het beheerplan van 2015 staat dat de Schotse hooglanders over het algemeen een positief effect hebben op de natuur. Deze conclusie is getrokken uit onderzoeken op landelijk niveau. Deze onderzoeken benoemen dat effecten op gebiedsniveau bekeken moeten

worden. De praktijk laat de afgelopen jaren echter zien dat dit positieve effect achterblijft in Groenendaal. Aangezien begrazing niet langer gewenst is, is het advies om de lease niet te verlengen.

Motivering

Gewenste effecten blijven uit

De hooglanders moeten de Esdoorn bestrijden. De Esdoorn treedt plaagvormend op in het wandelbos. In combinatie met de sterke zaaikracht van de Esdoorn zorgt dit ervoor dat standplaatsen bezet worden gehouden door zaailingen van de esdoorn. De grazers eten liever de concurrenten van de esdoorn. Het gevolg is dat het verwijderen van de Esdoorn nu met de hand gebeurt.

Een ander probleem is de Stinzenflora. Het beheerplan beschrijft dat deze flora beschermd en waar mogelijk uitgebreid moet worden. Runderen vertrappen Stinzenflora. Het hele jaar door grazen is niet mogelijk. Dan grazen de runderen op den duur de Stinzenflora weg.

Terreinversnippering

De runderen zorgen voor terreinversnippering doordat zij olifantenpaadjes creëren.

Terreinversnippering houdt in dat in plaats van aangesloten gebieden er steeds meer op zichzelf staande kleinere gebieden komen. Olifantenpaadjes zijn de paden die dieren maken door hun verplaatsing in het bos. De recreatieve druk versterkt dit effect. Bezoekers van het wandelbos lopen namelijk ook over deze paadjes. Doordat het een zandlaag betreft, is de grond erg compact. Hiermee zijn de olifantenpaadjes al snel niet meer van de bestaande structuur te onderscheiden. Dit zorgt voor versnippering en daarmee een minder robuuste natuur.

Negatief effect van uitwerpselen van honden

De uitwerpselen van de runderen zorgen ook voor onbegrip en ongemak. Dit wordt niet opgeruimd, omdat de uitwerpselen helpen bij de herverdeling van voedingsstoffen. Bezoekers denken hierdoor sneller dat zij de uitwerpselen van hun honden ook niet hoeven op te ruimen. Deze uitwerpselen zijn juist weer slecht voor de natuur en soortdiversiteit. Hondenuitwerpselen bevatten bacteriën die de hooglanders ziek kunnen maken.

Begrazing

PWN houdt per 100 hectare 6 grote grazers aan. De kudde van zes van wandelbos Groenendaal heeft 60 hectare aan ruimte. Van deze 60 hectare is slechts 4 a 5 hectare gras. Gras is het primaire voedsel van de Schotse hooglanders. De runderen kunnen niet het hele jaar door grazen in het bos. In de winter worden de runderen namelijk naar het weiland ten noorden van het bos gebracht. Hier hebben ze slechts 4 hectare aan grond tot hun beschikking en is bijvoeden nodig. Doordat de runderen in de winter niet in het bos staan, gaat het effect van het creëren van open plekken in het bos verloren. Runderen gaan pas houtige soorten eten als er niet genoeg gras ter beschikking is.

Conclusie

De hooglanders hebben niet het gewenste effect op het bos. Ze bestrijden geen esdoorn en de Stinzenflora loopt zelfs meer risico. Er ontstaat terreinversnippering en de uitwerpselen zorgen ervoor dat bezoekers minder hondenpoep opruimen. Ook is de ruimte die de hooglanders hebben te beperkt. Tot slot bereiken zij niet de ecologische effecten die gewenst zijn, omdat ze niet het hele jaar grazen in het bos. De conclusie is dan ook om de lease van de hooglander stop te zetten.

Kanttekening gewijzigd onderhoud

De hooglanders nemen nu een deel van het onderhoud over. Dit moet op een andere manier worden opgevangen. Het niet verlengen van het leasecontract, biedt echter ook weer financiële ruimte. Het biedt ook mogelijkheden voor het ontwikkelen van het weiland aan de Vrijheidsdreef wat de biodiversiteit weer ten goede kan komen.

Kanttekening gewijzigd beeld

De hooglander hebben een hoog aaibaarheidsgehalte. Daarnaast staan de runderen al dertig jaar In Groenendaal. Het beeld van het park wijzigt hierdoor. De eigenaar zal echter een nieuwe plek vinden voor de runderen.

Financiën

Met het besluit komt er budget vrij vanwege het vervallen van de lease kosten. Echter zal het onderhoud waarvoor de runderen verantwoordelijk zijn moeten worden opgevangen. De verwachting is dat deze kosten tegen elkaar wegvallen. Hiermee heeft het besluit een neutrale uitwerking op het onderhoudsbudget.

Planning/uitvoering

Het college neemt het besluit tot het niet verlengen van de lease van de zes runderen. Hierna zal dit kenbaar worden gemaakt aan het bedrijf. Het leasecontract loopt tot en met december. Er is al contact met de eigenaar van de runderen. Er is op korte termijn een beslissing nodig. Als de lease niet verlengd wordt, heeft hij tijd nodig om een nieuwe plek voor de dieren te vinden.

Samenwerking en communicatie

Dit besluit is afgestemd met Stichting Vrienden Wandelbos Groenendaal.

Het is van belang dat het besluit breed gecommuniceerd wordt naar de inwoners. Er zal gebruik worden gemaakt van diverse kanalen zoals sociale media, de krant en een persbericht. Ook zal er een bericht worden geplaatst op het informatiebord bij Groenendaal.

Duurzaamheid

Dit besluit raakt aan het onderdeel ecologie. Het idee was dat de hooglanders zouden zorgen voor ecologisch beheer. Na 30 jaar moet geconcludeerd worden dat de beoogde effecten niet gehaald

worden in Groenendaal. Het verdwijnen van de hooglanders biedt kansen voor de ontwikkeling van bijvoorbeeld het weiland. Dit kan de biodiversiteit verbeteren.

Bijlage(n)

N.V.T.